

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

МАКУШИНА Г.І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Дистанційне навчання як інновація було введено на всій території України у зв'язку із розповсюдженням гострої респіраторної хвороби COVID-19. Законодавчо запровадження дистанційного навчання закріплено у документах вищих органів влади, а саме Міністерства освіти і науки України: наказі № 406 від 16 березня 2020 р., де пропонувалось «використання технологій дистанційного навчання», постановою № 1/9-576 від 12.10.2020 р. «Щодо тимчасового переходу на дистанційне навчання», № 1/9-90 від 22.02.2021 р. Також юридичної чинності набула Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. за № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2».

Сьогодні дистанційне навчання є «найбільш перспективною, синтетичною, гуманістичною, інтегральною технологією одержання освіти»[2], яка дозволяє отримати її із використанням комп'ютерних технологій на відстані від вищого навчального закладу, студентом якого є особа.

З'явився якісно вільний освітній простір, який при раціональному використанні відкриває нові горизонти для розвитку викладачів і студентів. Не є винятком і дисципліна «Історія України», яка викладається англійською мовою. Викладач перестає відігравати роль основного джерела інформації, транслятора основних етапів історичного розвитку українського суспільства. Він трансформується в «організатора, консультанта, керівника та експерта самостійної роботи студентів. Усе це потребує пошуку більш ефективних засобів навчання, які б виконували у навчальному процесі такі функції: інформативну, формуючу, систематизуючу, контролюючу та мотивуючу»[1].

Отже, отримуємо нову роль викладача історії України з англійською мовою викладання в навчальному процесі як «наставника-консультанта, який координує процес навчання, постійно вдосконалюючи власні курси та навички»[3, с. 130].

Студент як учасник дистанційного навчання отримує можливість індивідуалізації освітнього процесу, що дає змогу поєднувати навчання із власними потребами, економити час та кошти.

Дистанційне навчання має свої переваги та недоліки. Не є виключенням викладання історії України англійською мовою. Стосовно переваг дистанційне навчання відкриває і викладачу і студентам нові горизонти і можливості проявити

себе в освітньому процесі. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до великої кількості джерел з історії України англійською мовою на сайтах бібліотек іноземних країн. Зокрема, виділимо Британську бібліотеку, Бібліотеку Єльського університету, Бібліотеку Конгресу США, Бібліотеку та Архів Канади, бібліотеки Гарвардського, Кембриджського, Оксфордського, Чиказького університетів, Нью-Йоркську публічну бібліотеку США. Також англійські книги з даної дисципліни мають вітчизняні бібліотеки. Їх ґрунтовні колекції зберігаються у бібліотеці Інституту історії України Національної академії наук України та Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського.

Викладач може знаходитись на зв'язку зі студентами навіть під час відрядження або конференції та охопити викладацькою діяльністю більше студентів, ніж під час аудиторних занять.

В ході дистанційного навчання полегшується процес викладання можливістю надати студенту необхідний візуальний матеріал. Особливо актуальним є супроводження лекцій. На початку лекції викладач може розмістити в Google meet презентацію, де вказати понятійний апарат лекції, переклад українською мовою нових термінів та понять, англійські карти. В презентації викладач може розміщувати хронологічні таблиці, схеми, опорні конспекти, короткі біографії видатних людей, історичні портрети князів, гетьманів, ватажків повстань, учасників суспільно-політичного руху, керівників політичних партій, тощо. Деякі моменти лекції можна супроводжувати короткими відео англійською мовою.

Семінарські заняття характеризуються проведенням колективних дискусій із розглядом проблемних питань. «При підготовці до дистанційного заняття викладачу необхідно не лише продумати послідовність і зміст питань для обговорення, але і наперед ввести план семінару в розділ дистанційного курсу, а всі матеріали до нього заготовити в електронному вигляді»[2].

В ході дискусій студенти навчаються оперувати історичною науковою англійською термінологією, знайомляться з сучасними принципами і методами наукового пізнання. Свою відповідь студент може проілюструвати за допомогою презентації.

Інакше, ніж в аудиторії, виглядає он-лайн захист реферату. Він супроводжується презентацією, яку пояснює студент. Це дає можливість студентам візуально сприймати англійський текст реферату, таким чином поглиблювати свої знання з історії України, а викладачеві об'єктивніше ставити оцінки.

Важливе значення для дистанційного навчання мають он-лайн консультації. Вони направлені на роз'яснення викладачем важкого для розуміння лекційного матеріалу, уточнення значень нових подій та історичних явищ. Також студент може отримати від викладача кваліфіковані поради щодо ґрунтовності та

грамотності викладення матеріалів, зібраних для написання доповіді або реферату, обговорити незрозумілі питання при підготовці до семінарського заняття. Під час он-лайн консультацій ефективно використовувати методи індивідуальної роботи зі студентами, які в умовах використання сучасних інформаційних технологій набирають нових обертів у своєму розвитку.

Корисною є праця на платформі Moodle. Залишені викладачем у вільному доступі лекції, семінари, теми рефератів, питання для підготовки до іспитів дозволяють студентам у вільний час переглядати тексти лекцій англійською мовою, працювати над новим понятійним апаратом, вивчати та аналізувати хронологічні таблиці. Матеріали дають можливість самостійно визначитись із темою реферату. У будь-який вільний час студент може використати плани семінарських занять та підгодовуватися до наступного.

Як і будь-яке явище освітнього процесу, дистанційне навчання має свої недоліки. Назвемо серед них перебої у роботі мережі Інтернет, складність контролю за самостійною роботою студентів, он-лайн організацію спільних видів діяльності, перевантаження платформи. Зазначимо, що для студента необхідна ґрунтовна мотивація, тому що самостійне опанування матеріалу вимагає високого рівня самоорганізації та самоконтролю. Такою мотивацією для опанування історії України може стати бажання студента добре орієнтуватися у історичних подіях і явищах, отримання знання щодо біографій видатних історичних діячів України, вдосконалювати знання англійської мови. Важливою проблемою є самонавчання студента в постійному темпі. Окремо виділимо проблему живого спілкування між викладачем та студентом.

Таким чином, умови розвитку сучасного суспільства та потреби нових гнучких моделей системи освіти дають можливість активно використовувати дистанційне навчання в ході викладання історії України англійською мовою, аналізуючи позитивні та негативні явища навчального процесу. Такий підхід розкриває обрії для нових методичних розробок з даної дисципліни.

Література:

1. Власенко Л. В., Шинкаренко Н. В. Методи дистанційного навчання. // <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5006/3/methods7.pdf>.
2. Павленко О. О. Використання дистанційного навчання у вищих навчальних закладах // http://novyn.kpi.ua/2007-3-2/16_Pavlenko.pdf.
3. Berezhna S., Prokopenko I. Higher Education Institution sin Ukraine during the Coronavirus, or COVID-19, Outbreak: New Challenges vs New Opportunities // Revista Romaneascapentru Educatie Multi dimensionala. – 2020. – Vol. 12, Is. 1 Sup. 2. – P. 130-135.